

Darba nedēļas ilgums brīvības atņemšanas iestādēs neatbilst Satversmei

Satversmes tiesa ir pieņēmusi spriedumu lietā Nr. 2008-02-01 „Par Latvijas Soduzpildes kodeksa 52. panta pirmās daļas pirmā un trešā teikuma un sestās daļas pirmā teikuma atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 107. pantam”.

Satversmes 107. pants citastarp noteic darbinieka tiesības uz iknedēļas brīvdienām un ikgadēju apmaksātu atvaļinājumu.

Apstrīdētās Latvijas Soduzpildes kodeksa normas noteic: ar brīvības atņemšanu notiesātajiem noteikta astoņu stundu darbadiena sešu darbdienu nedēļā; notiesātajiem piešķirama viena atpūtas diena nedēļā; notiesāto atvaļinājums netiek apmaksāts.

Lieta tika ierosināta pēc Mārtiņa Ēča konstitucionālas sūdzības, kurā bija norādīts, ka viņš strādā nevis piecas, bet gan sešas dienas nedēļā; par sešām darba dienām nedēļā viņš saņemot tādu pašu minimālo samaksu, kā brīvībā nodarbinātās personas saņem par piecās darba dienās padarīto darbu. Turklāt viņam neesot iespēju izmantot apmaksātu ikgadējo atvaļinājumu.

Satversmes tiesa spriedumā norādīja, ka personas, kas izcieš sodu ieslodzījuma vietā, saglabā savas pamattiesības, tajā skaitā, Satversmes 107. pantā noteiktās tiesības. Jebkurš pamattiesību ierobežojums ir jāpamato ar leģitīmu mērķi. Tiesa nesaskatīja leģitīmu mērķi ierobežojumos, kas noteikti apstrīdētajās normās. Saeima atbildes rakstā nav minējusi jebkādu leģitīmo mērķi.

Satversmes tiesa secināja, ka apstrīdētās normas neatbilst Satversmes 107. pantam, taču, lemjot par normu spēkā neesamību, tiesa ņēma vērā, ka ir nepieciešams laiks normu grozīšanai. Tūlītēja apstrīdēto normu atzīšana par spēkā neesošām un izslēgšana no Soduzpildes kodeksa nozīmētu, ka ieslodzīto nodarbinātības ilgums un atvaļinājums vispār netiek regulēts, un tas būtu vēl lielāks pamattiesību ierobežojums. Tādēļ tiesa atzina apstrīdētās normas par spēkā neesošām no 2009. gada 1. maija.

Satversmes tiesas spriedums ir galīgs un nepārsūdzams. Tas stāsies spēkā publicēšanas laikrakstā „Latvijas Vēstnesis” dienā. Sprieduma teksts ir pieejams arī Satversmes tiesas mājas lapā.

Relīze sagatavota ar mērķi veicināt izpratni par Satversmes tiesā izskatāmajām lietām. Tā nav uzskatāma par nolēmuma daļu un nav saistoša Satversmes tiesai. Spriedumi, lēmumi un cita informācija par Satversmes tiesu atrodama tiesas mājas lapā www.satv.tiesa.gov.lv.

Satversmes tiesa
tiesa@satv.tiesa.gov.lv
67210274